

Vlaams
Parlement

ingediend op **849** (2020-2021) – Nr. 1
11 juni 2021 (2020-2021)

Voorstel van resolutie

van Katrien Schryvers, Koen Daniëls, Freya Saeys,
Katja Verheyen, Maaïke De Rudder en Tine van der Vloet

over het gevolg dat wordt gegeven
aan de evaluatie van het groeipakket

TOELICHTING

Door de zesde staatshervorming werden de bevoegdheden voor de kinderbijslagen, de adoptiepremie en het kraamgeld overgeheveld naar de gemeenschappen. In Vlaanderen vervangt het zogenaamde Groeipakketdecreet van 27 april 2018¹ de oude Algemene Kinderbijslagwet (AKBW). Het decreet trad in werking op 1 januari 2019.

Het groeipakket komt tegemoet aan een aantal bezorgdheden die er waren over het oude systeem. Zo is het groeipakket eenvoudiger en transparanter in de manier waarop de bijslag berekend wordt, met een gelijk basisbedrag voor elk kind, ongeacht de leeftijd of de rang van het kind, en ongeacht het socioprofessionele statuut van de ouders. Daarnaast werd ook het systeem van uitbetaling drastisch hervormd, waarbij meer wordt ingezet op de automatische toekenning en waarbij verschillende toelagen in het kader van het gezinsbeleid geïntegreerd werden in het groeipakket. Dat moet het niet-opnemen van sociale rechten tegengaan en een meer geïntegreerd gezinsbeleid mogelijk maken.

Het groeipakket heeft een dubbel doel. Enerzijds is het de bedoeling om vanuit de samenleving op een solidaire manier bij te dragen aan de kosten die ouders dragen voor de opvoeding van hun kinderen. Op die manier hoeft het krijgen van kinderen geen verlies aan welvaart voor het gezin met zich mee te brengen. Anderzijds worden gezinnen die het financieel moeilijk hebben, via het groeipakket bijkomend ondersteund via inkomensgerelateerde toeslagen, meer bepaald de schooltoeslag en de sociale toeslag. Terwijl er in het oude systeem maar 5,2 procent van het totale budget naar die inkomensgerelateerde toeslagen ging, is dat in het groeipakket gestegen tot 9,1 procent.

Anderhalf jaar na de inwerkingtreding van het groeipakket voerde het agentschap Opgroeien samen met het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) een evaluatie uit.² Die evaluatie was gebaseerd op gegevens van januari 2019 tot en met juni 2020. Het doel van de evaluatie was om na te gaan of de omschakeling naar een volledig nieuw gezinsbijslagensysteem goed verlopen is, welke bedragen er precies aan wie werden uitgekeerd, waar er eventuele moeilijkheden bij de uitbetaling werden vastgesteld, op welke punten nog meer kan worden ingezet op de automatische toekenning enzovoort. Het agentschap Opgroeien heeft dat evaluatierapport op 16 maart 2021 toegelicht in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid van het Vlaams Parlement. Vervolgens werden hoorzittingen georganiseerd op 28 april 2021 en 5 mei 2021. In die hoorzittingen kwam onder andere aan bod dat gezinnen met een laag inkomen, waaronder gezinnen die te maken krijgen met het overlijden van een van de ouders (en de kinderen dus halfwezen zijn) of alleenstaanden met kinderen die een inkomen genereren uit arbeid of ondernemen (bijvoorbeeld alleenstaande werkende ouders met kinderen) in bepaalde gevallen niet in staat zijn om de eindjes aan elkaar te knopen.

Katrien SCHRYVERS
Koen DANIELS
Freya SAEYS
Katja VERHEYEN
Maaïke DE RUDDER
Tine VAN DER VLOET

¹ Decreet tot regeling van de toelagen van het gezinsbeleid, https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg_2.pl?language=nl&nm=2018040369&la=N.

² <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1670430>

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

- gelet op:
 - 1° het evaluatierapport van het agentschap Opgroeien en het Agentschap Uitbetaling Groeipakket over de stand van zaken na anderhalf jaar groeipakket;
 - 2° de hoorzittingen in het Vlaams Parlement naar aanleiding van het evaluatierapport over het groeipakket;
 - 3° de precaire budgettaire situatie waarin Vlaanderen zich bevindt door de COVID-19-pandemie, die ook de volgende jaren nog een impact zal hebben;

- overwegende dat:
 - 1° de fundamenteën en de architectuur van het groeipakket positief worden geëvalueerd;
 - 2° Vlaanderen door de overheveling van de kinderbijslag de kans kreeg om de ondersteuning van gezinnen en kinderen doelmatiger en efficiënter aan te pakken, en om een robuust en geïntegreerd gezinsbeleid te ontwikkelen, waarbij de kinderbijslag, de gezinsondersteuning en de participatie aan kinderopvang en onderwijs hand in hand gaan. Een geïntegreerd gezinsbeleid is een beleid dat erop gericht is mogelijkheden te creëren om de actieve deelname aan de samenleving en dus ook de arbeidsparticipatie te kunnen combineren met een (startend) gezin. Het is ook een beleid dat gericht is op het welzijn en de maximale bevordering van ontwikkelings- en ontplooiingskansen voor kinderen;
 - 3° de huidige Vlaamse Regering in haar ambities de strijd tegen kindermoele heeft opgenomen;

- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° de fundamenteën en de architectuur van het groeipakket onverkort te behouden;
 - 2° te onderzoeken of, binnen het kader van de begrotingsopmaak en/of bij de brede Vlaamse heroverweging, er binnen het groeipakket kan worden bijgestuurd om kinderen in de meest kwetsbare gezinnen te ondersteunen;
 - 3° gescheiden ouders te bevragen over hun wensen over de toepassing van de regeling met betrekking tot de begunstigde of begunstigten van het basisbedrag in het groeipakket, om tot een optimalisering van de regelgeving en uitbetaling te komen in het belang van de ouders en kinderen, ook rekening houdend met de mogelijke gevolgen van een wijziging voor de lopende dossiers;
 - 4° positief gevolg te geven aan de beleidsaanbevelingen in het evaluatierapport over het groeipakket van het agentschap Opgroeien en het Agentschap Uitbetaling Groeipakket door:
 - a) te zorgen voor een structurele gegevensuitwisseling tussen het agentschap Opgroeien, het Agentschap Uitbetaling Groeipakket en de lokale besturen;
 - b) wat de zorgtoeslag betreft:
 - i. de volledige procedure te herbekijken, waarbij meer wordt ingezet op digitalisering en waarbij de verloning van de evaluerende artsen op hetzelfde niveau wordt gebracht als die van de consultatiebureauartsen, zodat een snellere beoordeling van dossiers wordt bereikt doordat meer evaluerende artsen kunnen worden aangetrokken en ingezet;
 - ii. maximaal gebruik te maken van al bekende gegevens, om zo de administratieve lasten voor ouders te beperken;

- iii. de termijnen waarbinnen een herevaluatie moet worden uitgevoerd, te evalueren en bij te sturen in geval van aandoeningen waarvoor geen beterschap kan worden verwacht;
 - iv. het recht op zorgtoeslag tijdens de volledige duur van de herevaluatie van de zorgtoeslag te garanderen als die herevaluatie niet tijdig kan plaatsvinden hoewel de ouders tijdig alle noodzakelijke documenten aan het agentschap Opgroeien hebben bezorgd;
 - v. te evolueren naar een gedeelde opdracht met de multidisciplinaire teams door het realiseren van een gegevenswisseling;
 - c) ervoor te zorgen dat de alarmbelprocedure zich zo veel mogelijk op automatische gegevensstromen baseert en dus ook zo automatisch mogelijk verloopt;
 - d) wat de schooltoeslag betreft:
 - i. een grondige evaluatie uit te voeren na het schooljaar 2020-2021;
 - ii. ervoor te zorgen dat, bij een verandering van studierichting, de schooltoeslag wordt toegekend van de studierichting – de nieuwe of oude studierichting waarin de betrokken leerling dat schooljaar was ingeschreven – waarin het hoogste bedrag wordt toegewezen;
 - e) ervoor te zorgen dat voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen tijdens de procedure ook een attest van de voogdijdienst of voogd het recht op gezinsbijslagen en schooltoeslag kan openen voor de voogd;
 - f) de ongelijkheid met betrekking tot de toepassing van de verdeelsleutel tussen opvanginitiatief en minderjarige bij niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in opvangstructuren van Fedasil en minderjarigen die verblijven in andere Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen weg te werken, door maar een derde van de uitbetaalde toeslagen aan de minderjarige toe te kennen;
 - g) een grondige analyse te maken met het oog op de aanpassing, in het Europese kader, van de bedragen van de gezinsbijslagen aan de levensstandaard van de Europese lidstaat in kwestie;
 - h) ervoor te zorgen dat gezinnen die een lager bedrag aan gezinsbijslagen ontvangen na het overlijden van een ouder dan in de maand voor het overlijden, daarvoor worden gecompenseerd;
 - i) te onderzoeken of en op welke wijze de kinderopvangtoeslag zich verhoudt tot toekomstige evoluties op het vlak van de zelfstandige kinderopvang;
- 5° te onderzoeken of het haalbaar is om voor meerderjarige kinderen een door de FOD Financiën geregistreerde overeenkomst tussen de ouders te aanvaarden om het vermoeden van gelijk verdeelde huisvesting te weerleggen.

Katrien SCHRYVERS
Koen DANIELS
Freya SAEYS
Katja VERHEYEN
Maaïke DE RUDDER
Tine VAN DER VLOET